

Plán rozvoje sportu ve Středočeském kraji

**- Koncepce sportovní politiky
Středočeského kraje 2018 – 2025**

Obsah

Úvod.....	3
1. Východiska koncepce.....	5
2. Analytická část	6
1. Středočeský kraj.....	6
1. 1. Základní informace, demografické údaje	6
1. 2. Význam sportu a jeho a podpora ve Středočeském kraji.....	8
1. 3. Sportovní infrastruktura.....	9
1. 4. Financování sportu.....	10
3. Návrhová část.....	13
3. 1. Pilíře podpory sportu v kraji pro období 2018–2025	13
I. Podpora pomocí účelových dotací formou programu fondu sportu a volného času	13
II. Podpora talentované mládeže – Sportovní Centra Mládeže.....	13
III. Podpora budování sportovní infrastruktury v kraji – financování nových nebo stávajících projektů.....	14
IV. Podpora sportovních soutěží (krajské projekty pro žáky a studenty a soutěže MŠMT ČR) ..	16
4. Oblasti podpory.....	16
4. 1. Sport pro všechny	16
4. 2. Péče o talentovanou mládež.....	17
4. 3. Stabilita financování sportu	17
4. 4. Obnova a budování sportovních zařízení.....	17
4. 5. Sport handicapovaných.....	18
4. 6. Sportovní reprezentace kraje	18
5. Priority do budoucna.....	18
6. Zásady pro poskytnutí finanční podpory v jednotlivých oblastech podpory	19
6. 1. Zásady pro poskytnutí finanční podpory v oblasti podpory Sportovních center mládeže....	19
6. 2. Zásady pro poskytnutí finanční podpory v oblasti podpory sportovních, volnočasových a vzdělávacích aktivit	19
6. 3. Zásady pro poskytnutí finanční podpory handicapovaných	20
6. 4. Zásady pro poskytnutí finanční podpory vrcholového sportu	20
6. 5. Zásady pro poskytnutí finanční podpory dětí a mládeže ve Středočeském kraji.....	20
6. Seznam grafů, obrázků a tabulek.....	22

Úvod

Koncepce sportu pro Středočeský kraj 2018 – 2025 je střednědobý dokument konkretizující základní pilíře, problematické oblasti a možné nástroje k jejich odstranění. Zabývá se možnostmi podpory a dostupnými finančními zdroji, které mohou umožnit vyšší využití potenciálu sportu a s ním spojených aktivit ve prospěch kraje a kvality života jeho občanů. Vychází ze strategických programů rozvoje kraje, Koncepce podpory sportovních center mládeže 2017 – 2021 a státní Koncepce podpory sportu 2016 – 2025 (dále jen koncepce Sport 2025).

Sport a pohybové aktivity občanů jsou neopomenutelnou součástí života společnosti, s významně pozitivním dopadem do mnoha jeho oblastí. Je nejrozšířenější zájmovou a volnočasovou aktivitou občanů všech věkových skupin, s výrazným vlivem na zdravotní stav a životní styl populace. Vedle všeobecně přijímané a nesporné zdravotní funkce sportu je nenahraditelná jeho úloha pro harmonický rozvoj osobnosti, sociálního vědomí a formování hodnotového systému, zvláště pak u dospívající mládeže. Nesporná je i role sportu v oblasti výchovy, vzdělávání, sociální integrace a v prevenci negativních společenských jevů. Prokázaný je taktéž jeho ekonomický přínos. Obecně lze říci, že sport má ve Středočeském kraji hlubokou tradici. Kraj díky své poloze, přírodním a infrastrukturním podmínkám regionu, umožňuje širokou škálu sportovních aktivit a to na všech úrovních.

Ve své samostatné působnosti vytváří kraj podmínky pro sport, zejména zabezpečuje rozvoj sportu a přípravu sportovních talentů, včetně sportovců se zdravotním handicapem. Zajišťuje výstavbu, revitalizaci, rekonstrukce, údržbu a provoz sportovních zařízení. Ve Středočeském kraji se nachází 1 128 sportovních zařízení (Program rozvoje kraje, 2018), což je nejvíce v celé ČR. Kraj organizuje vlastní volnočasové akce pro školy a zájmová zařízení. V neposlední řadě spolupracuje se státními orgány (MŠMT ČR), celostátními a krajskými sportovními svazy, Českým olympijským výborem, NNO apod. Snaží se vytvářet podmínky pro sport a to na všech úrovních. Podporuje masové sportovní aktivity, nadregionální sportovní akce, vlastní projekty, vrcholový sport, talentovanou mládež (zajištěna zřízením 23 sportovních center), výkonnostní sportovní aktivity, ale i ty rekreační.

Současně se sportovní prostředí potýká s několika problémovými okruhy, jež se vzájemně ovlivňují:

- ekonomická náročnost sportovních aktivit
- nízká členská základna v organizovaném sportu
- trvalý pokles zdatnosti populace
- snižující se úroveň pohybové gramotnosti
- růst obezity (dle šetření Všeobecné zdravotní pojišťovny trpí obezitou až 30% dětí¹, 2016)

Tyto problémy jsou v České republice a celém kraji alarmující. Spolu se špatným stavem sportovní infrastruktury, problematnou spoluprací mezi jednotlivými svazy, roztržitostí

---

¹ VZP vyplatila v roce 2015 více jak 19 mil. Kč formou příspěvku na pohybové aktivity dětí. Ve Středočeském kraji bylo vyplaceno v jednom pololetí přibližně 1,7 mil. Kč 3 370 dětem (VZP, 2015).

financování sportu, nedostatečným finančním pokrytím žádostí sportovních subjektů, které se věnují sportu a volnému času, představuje největší bariéry v podpoře sportu na krajské úrovni. Na tyto problémy se snaží reagovat dílčí pilíře, na kterých koncepce stojí, oblasti podpory a priority do budoucna, které definuje na závěr dokument.

Koncepce Středočeského kraje je postavena na čtyřech pilířích, které určují stanovené principy, na nichž je vystavěna představa o dopadu koncepce na člověka a společnost v kraji.

Hlavními pilíři sportovní politiky Středočeského kraje na období 2018 – 2025 jsou:

- 1. Podpora pomocí účelových dotací formou programu fondu sportu a volného času**
- 2. Podpora talentované mládeže – Sportovní Centra Mládeže**
- 3. Podpora budování sportovní infrastruktury v kraji**
- 4. Podpora sportovních soutěží ve školách**

Dále se zabývá otázkou priorit v oblasti výkonnostního sportu dětí a mládeže a jeho finanční podporou z rozpočtu Středočeského kraje. Pro období 2018 – 2025 jsou prioritami kraje pasport všech sportovních zařízení v oblasti sportu, včetně jejich technického stavu, vlastnických vztahů a využitelnosti, tvorba modelu podpory a financování talentované mládeže a jejich trenérů, posílení sportovní infrastruktury, sportovní aktivity dětí a mládeže ve školách. Důležitým nástrojem pro transparentní použití veřejných prostředků při financování sportovních aktivit je stanovení závazných pravidel čerpání dotací a podpora pomocí účelových dotací / Fondů SK.

1. Východiska koncepce

Dokument Koncepce sportovní politiky Středočeského kraje 2018 – 2025 vychází primárně ze státní Koncepce podpory sportu 2016 – 2025, která navazuje na Programové prohlášení vlády České republiky ze dne 14. 2. 2014, ve kterém se mimo jiné vláda zavázala k zasazení se o transparentní financování sportu, stanovení kritérií pro veřejnou podporu mezinárodních sportovních akcí v České republice a předložení zákona o podpoře sportu.

Dále se koncepce opírá o platnou legislativu České republiky. Je zpracována na základě novely zákona o podpoře sportu, která stanovila novou povinnost zpracovávat Plány rozvoje sportu a zajišťovat jejich provádění. Tato povinnost byla vložena do § 5 písm. d) zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů a rozšířila tak úkoly krajům v oblasti sportu zákonem stanovené. Vzhledem k tomu, že na státní úrovni nebyl doposud Plán rozvoje sportu zpracován a ze strany MŠMT nebyla krajům ani obcím předložena jednotná metodika postupu při jeho zpracování, vychází struktura dokumentu částečně z Koncepce Sport 2025, Plánu podpory rozvoje sportu v letech 2015 – 2017 a Koncepce státní podpory sportu v České republice (2011).

Základními a relevantními zdroji koncepce jsou:

- statistiky České unie sportu (dále je ČUS)
- mezinárodní srovnávací studie
- data České školní inspekce (dále jen ČŠI)
- data Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ)
- data z informačních systémů Středočeského kraje
- data z Všeobecné zdravotní pojišťovny (dále jen VZP)

Koncepce kraje vychází ze zjištění Sport 2025, na základě kterých, byl vytvořen krajský program podpory. Zejména se pak jedná o:

- pokles spontánních pohybových aktivit dětí na velmi nízkou úroveň (HBSC), čímž klesá i celková pohybová aktivita dětí
- longitudinální snižování zdatnosti dětí a mládeže (více zdrojů)
- růst obezity, kritické pořadí v rámci zemí EU (WHO, MZd)
- snižování úrovně pohybové gramotnosti dětí a mládeže (více zdrojů)
- nízká členská základna v organizovaném sportu ve srovnání s průměrem EU (ČUS)
- nízké dotace státu, krajů i obcí ve srovnání se zeměmi EU (KPMG)
- vysoká ekonomická spoluúčast rodin na zajištění sportu (KPMG)
- nedostatek sportovních zařízení, jejich vysoké stáří a špatný stav (KPMG, Flemr)
- potřeba asi 60 mld. Kč investic na obnovu sportovních zařízení v ČR (KPMG)
- vysoká nejistota sportovních organizací v dotační politice, praktická nemožnost plánování
- nedostatek kvalitních tréninkových podmínek, tréninkových akademií (expertní tvrzení)
- pokles odbornosti, neexistence výzkumu ve sportu (expertní tvrzení)

2. Analytická část

Analytická část dokumentu popisuje sociogeografické a demografické údaje v kraji a zhodnocuje území z hlediska významu sportu, jeho financování a sportovní infrastruktury. Kapitola zároveň popisuje aktuální problematické oblasti, které vycházejí z analýz dat kraje, ČSÚ a ČUS.

1. Středočeský kraj

1. 1. Základní informace, demografické údaje

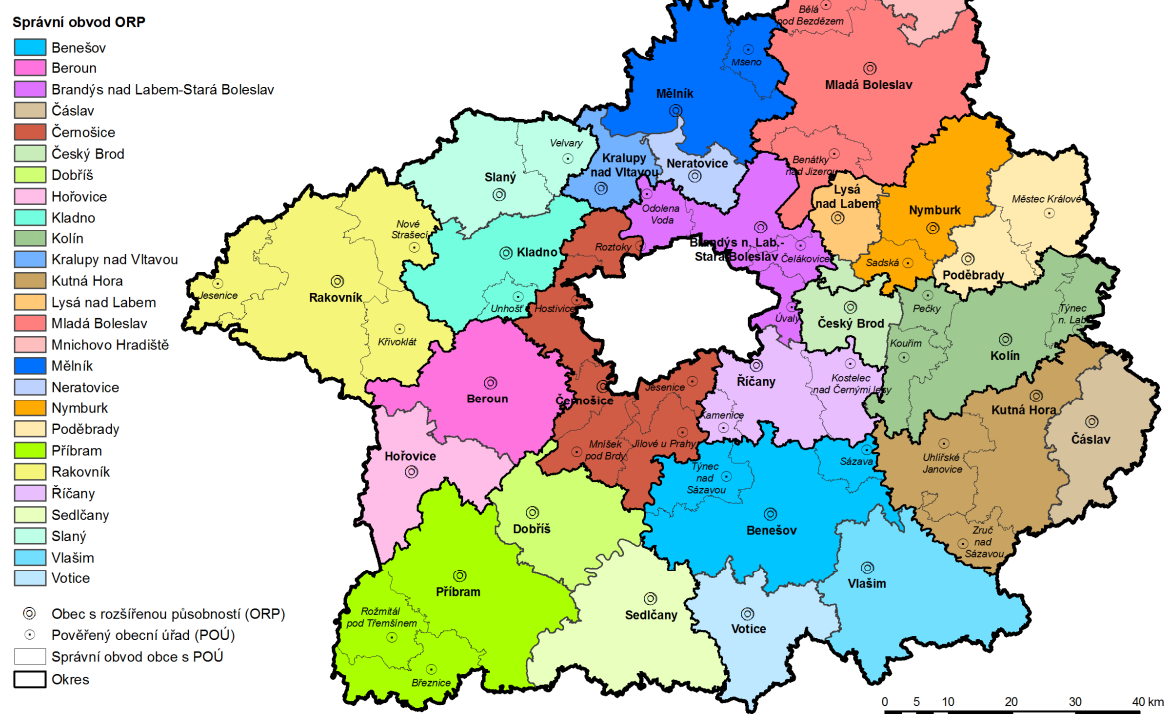
Území kraje se dělí na 12 okresů s 10 okresními městy. Rozlohou je největší okres Příbram (14,3 % rozlohy kraje), nejmenším okresem je Praha-západ (5,3 % rozlohy kraje). Ve Středočeském kraji se nachází 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, svou velikostí velice rozdílných. Rozlohou největší je obvod Rakovník (8,2 % rozlohy kraje), nejmenší obvod Neratovice (1 %).

V roce 2016 bylo na území kraje 1 144 obcí. Největší počet obcí je soustředěn v okresech Mladá Boleslav a Příbram (po 120 obcích) a nejmenší počet obcí má okres Mělník (69 obcí). U správních obvodů s rozšířenou působností dominuje obvod Mladá Boleslav, do kterého spadá 98 obcí, naopak správní obvod Lysé nad Labem tvoří pouze 9 obcí. Kraj je charakteristický vysokým zastoupením obcí s počtem obyvatel do dvou tisíc (1 031 obcí), ve kterých žije 40,9 % obyvatel. Statut města je přidělen 84 obcím, Kladno a Mladá Boleslav jsou navíc statutárními městy. Podíl městského obyvatelstva na celkovém počtu obyvatel kraje byl 52,4 % a byl nejnižší v celé České republice. Mezi pět největších měst v kraji patří Kladno, Mladá Boleslav, Příbram, Kolín a Kutná Hora. Středočeský kraj jako jediný kraj nemá své krajské město, krajský úřad tak sídlí v hlavním městě Praze.

Bližší administrativní členění kraje zobrazuje obrázek č. 1.

Obrázek 1 Administrativní členění kraje

Administrativní členění kraje k 1. 1. 2016

zdroj: ČSÚ k 1. 1. 2016

Dle poslední dostupných záznamů ČSÚ (k 31. 12. 2016) měl Středočeský kraj 1 338 982 obyvatel a byl nejlidnatějším regionem České republiky. Nejvíce lidnatým okresem Středočeského kraje byl okres Praha-východ (171 914 obyvatel), přes 100 000 obyvatel žilo také v okrese Kladno, Praha-západ, Mladá Boleslav, Příbram a Mělník. Naopak populačně nejmenším byl okres Rakovník s 55 309 obyvateli. Hustota zalidnění byla nejvyšší v okresech Praha-západ, Praha-východ a Kladno, ve kterých dosáhla hodnoty přes 200 obyvatel na km². Všechny tyto okresy mají intenzivní sociálně – ekonomické vazby na Prahu a do jisté míry tvoří metropolitní zázemí hlavního města. Naopak nejnižší hustota zalidnění je v okresech Rakovník a Benešov, kde hustota zalidnění nepřesahovala 70 obyvatel na km².

Demografický vývoj kraje se začal výrazně měnit ve druhé polovině devadesátých let minulého století, a to hlavně díky výstavbě satelitních obytných celků v okolí Prahy. Počet obyvatel přibývá pravidelně již dvacátým rokem a na přírůstku se podílí především stěhování. Do kraje se vzhledem k dobré poloze přistěhovalo velké množství mladých lidí, kteří zde zakládají své rodiny. Díky tomu došlo k postupnému snížení přirozeného úbytku a počínaje rokem 2006 se v kraji rodí více dětí, než kolik umírá osob. Kraj byl s průměrným věkem 41 let v roce 2016 nejmladším krajem České republiky, přesto se nevyhnul celorepublikovému trendu v podobě stárnutí populace a od roku 2015 začaly i zde početně převažovat osoby ve věku 65 a více let nad dětmi ve věku do 14 let.

Poloha Středočeského kraje významně ovlivňuje jeho ekonomickou charakteristiku. Úzká vazba s hlavním městem a hustá dopravní síť činí polohu kraje mimořádně výhodnou.

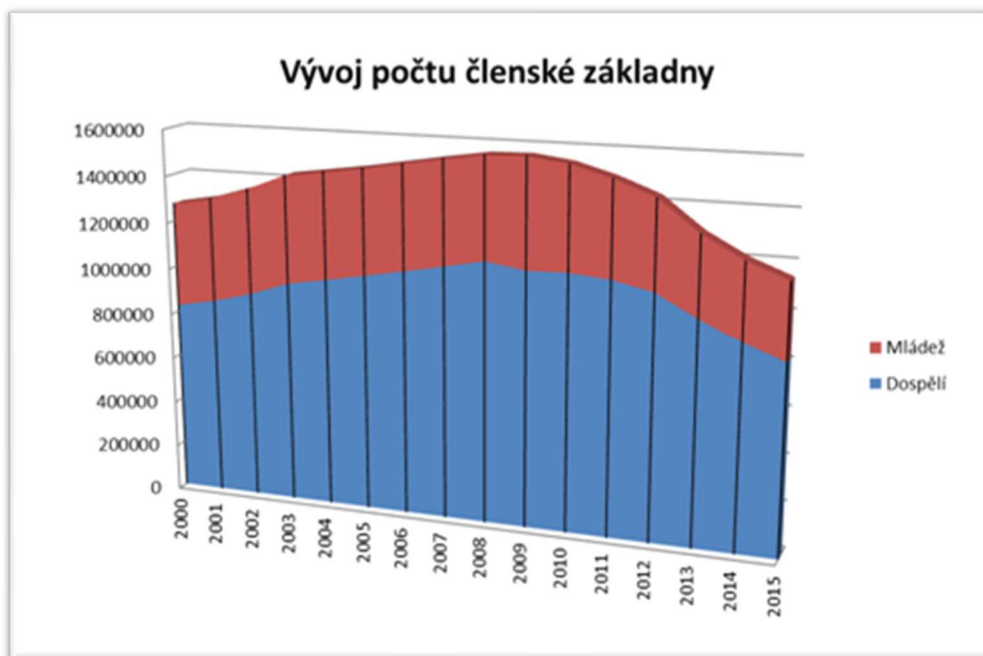
Středočeský kraj má kromě Prahy nejhustší, ale také nejpřetíženější dopravní síť v republice. Přes území kraje vedou do hlavního města historicky radiálně uspořádané hlavní železniční i silniční tranzitní sítě. Svě zastoupení v kraji má i vodní doprava.

1. 2. Význam sportu a jeho a podpora ve Středočeském kraji

Ve Středočeském kraji je dle statistiky ČUS registrováno 148 970 sportovců, což je nejvíce v celé České republice. Podle statistik převažují mezi dospělými členy asi trojnásobně muži nad ženami.

Na základě šetření ČUS (2016) se v kraji věnuje sportu každé sedmé dítě a dospívající do věku 18 let. V případě dospělých je to každý desátý jedinec. S přibývajícím věkem se samozřejmě snižuje tento počet osob věnujících se jak organizovanému, tak i samostatnému sportu. Tento trend je však patrný v celé České republice (ČUS, 2016).

Graf 1 Vývoj počtu členské základny

zdroj: ČUS, 31. 12. 2015

Středočeský kraj ve své samostatné působnosti vytváří podmínky pro sport a zejména:

- zabezpečuje rozvoj sportu a přípravu sportovních talentů, včetně sportovců se zdravotním handicapem,
- zajišťuje výstavbu, revitalizaci, rekonstrukce, údržbu a provoz sportovních zařízení,
- zabezpečuje finanční podporu sportu ze svého rozpočtu,
- spolupracuje se státními orgány (MŠMT ČR), celostátními a krajskými sportovními svazy, Českým olympijským výborem, spolky apod.,
- organizuje vlastní volnočasové akce pro školy a zájmová zařízení,
- snaží se vytvářet podmínky pro sport na všech úrovních,
- podporuje masové školní sportovní aktivity, nadregionální sportovní akce, vlastní projekty, podporu vrcholového sportu a podporu talentované mládeže,

- prostřednictvím dotačních programů rozdělují z rozpočtu kraje finance nestátním neziskovým organizacím (spolkům, oddílům, klubům) na podporu zájmové sportovní činnosti včetně podpory investiční,
- vypracováním koncepce „Koncepce podpory sportovních center mládeže“ (SCM) využívá možnosti podpořit talenty ve své oblasti. Cílem koncepce je dlouhodobá, systematická a soustavná podpora sportovně talentované mládeže s finanční podporou. Finanční podpora Středočeského kraje je zaměřena na SCM s vymezeným okruhem sportů, převážně olympijských.

1. 3. Sportovní infrastruktura

Sportovní infrastrukturu v kraji můžeme posuzovat ze dvou úhlů pohledu. První z nich je srovnání počtu členů ČUS a sportovišť. Středočeský kraj společně s Královehradeckým a Pardubickým patří k oblastem s nejlepší dostupností sportovišť, kde na jedno sportoviště nepřipadá více jak 120 členů ČUS. Ve srovnání například s hlavním městem má pouze o 224 členů méně. V případě Prahy ale může být tento údaj zkreslený, neboť se v metropoli nachází velké množství sportovišť spadající do působnosti škol nebo soukromého sektoru, které nejsou členy ČUS.

Druhý významný faktor je velikost sportovišť, početnost spolků a sportovních center pro mládež. Podpora talentované mládeže je zajištěna zřízením 23 sportovních center mládeže ve vybraných, zejména olympijských sportech (basketbal, atletika, fotbal, hokej, florbal, badminton, plavání, cyklistika, ragby, volejbal, pětiboj, házená, kanoistika, gymnastika), které jsou financovány z rozpočtu kraje ve výši 20 mil. Kč.

První centrum vzniklo v roce 2010 jako podpora basketbalu chlapců v Nymburce. V dalších letech pak byla nově založena další čtyři centra – atletické centrum v Kolíně a Staré Boleslavi, badminton v Benátkách a basketbal v Kralupech n. Vltavou. Nejnovějšími sportovními centry, které schválila Rada kraje, jsou: Tělocvičná jednota Kolín, Házená Mělník z.s., Volejbalový klub Benátky nad Jizerou z.s., Hokejový club Benátky nad Jizerou z.s. a Rosol Tennis Academy z.s.

Sportovní centra se nacházejí v okresech: Kolín, Mladá Boleslav, Stará Boleslav, Příbram, Kladno, Nymburk, Praha-východ, Beroun, Mělník, Benátky nad Jizerou, Hořovice, Říčany a Kralupy nad Vltavou.

Při hodnocení dostupnosti sportovní infrastruktury je však nutné krom kvantity posuzovat i kvalitu. Sportovní infrastruktura v kraji dlouhodobě vykazuje zásadní kvantitativní (množství ploch i zařízení) a zejména kvalitativní (stáří, vybavenost) nedostatky. Z celkového počtu sportovišť je 84% venkovních. Největší zastoupení vnitřních sportovišť, které můžeme kvalifikovat za náročnější sportovní infrastrukturu poskytující větší rozmanitost sportů v kraji, nabízí okresy pouze Praha – východ, Kladno a Mladá Boleslav.

V oblasti sportovní infrastruktury ve Středočeském kraji byly dále definovány tyto problematické oblasti:

- Středočeský kraj se snaží budovat funkční sportovní infrastrukturu, avšak systematická činnost podpory a rozvoje sportu naráží na dlouhodobé podfinancování oblasti sportu jak na celostátní, tak krajské úrovni
- potřeba výstavby nových sportovišť, nutnost revitalizace a rekonstrukce je patrna v celém kraji a každém okrese
- velké investiční projekty jsou upozadřovány a oddalovány, finanční podpora spolků je dlouhodobě finančně nedostačující, systém podpory nezasáhne všechna potřebná místa ani sportovní odvětví
- chátrající sportovní infrastruktura nutně potřebuje nové investiční záměry zaměřující se na celkovou obnovu a výstavbu nikoliv jen na nutné opravy, zajišťující provozuschopnost sportovišť
- v posledních 20 letech se výrazně rozvinuly některé míčové sporty (florbal, futsal), na které není většina halových sportovních objektů rozměrově připravena. Jedná se dále o prostory, které nesplňují navíc parametry „evropských“ soutěží standardních sportů (volejbal, házená, basketbal) – investice do těchto sportovních hal (které vyhoví potřebám) je mnohdy nad finanční možnosti menších měst a obcí.

1. 4. Financování sportu

Nepopíratelná prospěšnost sportu pro jedince i pro společnost a jeho popularita souvisí se stále větším objemem finančních prostředků, které do něj míří. Lze uvést, že kraje a statutární města si jsou vědomy, jak důležitou roli hraje sport ve formování nejen dobrých návyků mládeže, ale především v utváření pestrého společenského života a udržování zdravého životního stylu občanů. Je tedy dobrou zprávou, že náklady na sport se úměrně zvyšují, sport se stává součástí každodenního života, a odráží tak pochopení důležitosti sportu na poli zdravotním, ekonomickém a především sociálním.

Níže uvedená tabulka ukazuje vynaložené prostředky jednotlivých krajů do sportu v letech 2012 až 2015. Údaje jsou uvedeny v jednotkách Kč/osoba.

Z uvedeného vyplývá, že podpora sportu ve Středočeském kraji je v porovnání s ostatními kraji dlouhodobě podfinancována.

Tabulka 1 Vynaložené prostředky jednotlivých krajů do sportu (Kč/osoba)

Kraj	2012	2013	2014	2015
Ústecký kraj	14	6	28	35
Zlínský kraj	36	35	52	55
Kraj Vysočina	-	-	-	-
Olomoucký kraj	-	78	93	102
Středočeský kraj	16	15	23	32
Jihočeský kraj	31	38	31	41
Liberecký kraj	-	39	68	127
Jihomoravský kraj	40	41	55	104
Pardubický kraj	29	27	34	89
Karlovarský kraj	32	35	51	64
Plzeňský kraj	24	25	21	22
Moravskoslezský kraj	22	32	33	39
Královéhradecký kraj	12	14	23	22

zdroj: Transparency international ČR, 2016

pozn.: použitím dat z Českého statistického úřadu byl zjištěn počet obyvatel daného statutárního města a kraje a vypočítána průměrná výše finanční podpory, která byla za jeden kalendářní rok použita na účely podpory sportu

Mezi lety 2010 – 2016 bylo ve Středočeském kraji podpořeno celkem 1 138 projektů z oblasti sportu, volného času a primární prevence. Žadatelům, mezi kterými byli nejen sportovní kluby, ale i školy nebo spolky působící v kraji, bylo poskytnuto více než 130 mil. Kč. Kraj podpořil jak investiční, tak i neinvestiční (podpora sportovních akcí, sportovních oddílů) projekty. Převážná většina prostředků (až 80%) však směřuje do rozvoje běžných a sportovních vzdělávacích aktivit. Zbývajících 20% je rozděleno na podporu vrcholového sportu (10%), primární prevence (8%) a handicapovaných (2%).

Z regionálního hlediska se významně neliší celková suma poskytnutých financí dle okresů. To však značí nerovnoměrné rozložení dle populační velikosti. Mnohem větší prostředky tak získávají okrajové a periferní oblasti kraje, než například rozvojové okresy Praha – východ, Praha – západ. To dokumentuje relativně slabý rozvoj sportovní infrastruktury v populačně ziskových lokalitách v blízkosti Prahy.

Stejně jako Středočeský kraj, finanční podporu sportu na krajské úrovni realizuje každý kraj dle svých možností. Finanční podhodnocení oblasti sportu však nedovoluje poskytnout podporu všude tam, kde je to nutné a vhodné. Zajímavé výstupu přináší Středisko analýz a empirických průzkumů (SANEP, 2018). Dle jeho šetření více jak 75% dotázaných obyvatel Středočeského kraje, volá po větší finanční podpoře regionálních sportovních oddílů a klubů. Nedostatek finančních prostředků je pak ve vztahu hrazení sportovních aktivit dětí zásadním problémem v souhrnu pro 48% dotázaných obyvatel Středočeského kraje. Zde je patrný nárůst

této skupiny dotázaných ve srovnání s   rokem 2016, kdy nemělo dostatečné finanční prostředky na sport svých dětí v souhrnu 42,6% dotázaných (SANEP, 2018).

V oblasti financování sportu ve Středočeském kraji tak byly definovány tyto problematické oblasti:

- chybějící analýza sportovních zařízení, jejich rozmístění, stavu a využitelnosti, aby se mohl vytvořit efektivní plán jejich modernizace
- chybějící dlouhodobá investiční strategie a podpora stávajících sportovních zařízení
- potřeba výrazného navýšení prostředků a spolupráce na státní úrovni

Zásadní modernizaci (rekonstrukce, výstavba) sportovních objektů v kraji nelze zajistit z dosavadního fondu Sportu a volného času. Na to objem prostředků do něj vložených nikdy stačit nebude. Je třeba konstatovat, že v posledních 10-15 letech byly prioritou kraje především jiné oblasti než sport a rozvoj sportovní infrastruktury.

3. Návrhová část

Návrhová část koncepce vychází z hlavních analytických zjištění z dostupných zdrojů, šetření vymezených v koncepci Sport 2025 a potřeb definovaných vedením kraje. Na základě těchto zjištění byly stanoveny hlavní pilíře koncepce sportu kraje včetně bariér v jejich naplňování a možných nástrojů. Na základní čtyři pilíře navazují oblasti podpory. Pro následující roky byly dále označeny priority, které vycházejí z potřeb kraje a zásady pro poskytnutí finanční podpory v jednotlivých oblastech podpory.

3. 1. Pilíře podpory sportu v kraji pro období 2018 - 2025

Na základě poznatků o společenské prospěšnosti sportu a potřeb kraje je koncepce vystavena na čtyřech uvedených pilířích, jejichž cílem je nezjednodušovat účelově problematiku sportu na dílčí problémy a jednoduchá řešení.

I. Podpora pomocí účelových dotací formou programu fondu sportu a volného času

Jednou ze základních podmínek podpory sportu dětí a mládeže, jejich trenérů a sportovních reprezentantů je pro nejbližší období, navyšování dotací a jejich adresné a efektivní rozdělování. Právě nízké dotace státu, krajů i obcí ve srovnání se zeměmi EU patří mezi nejproblematictější oblasti kraje, na které je potřeba se ve střednědobém horizontu zaměřit. Vhodným nástrojem je stanovení základního rámce financování včetně vytyčených oblastí s cílem zajistit stabilitu, transparentnost a adresnost dotací.

Bariéry	Nástroje
nízké dotace státu, krajů i obcí	stanovení základních rámců financování
transparentnost rozdělování dotací	kontrolních mechanismy, tvorba rejstříků, plány rozvoje sportu krajů, měst a obcí
nedostatečná stabilita financování sportovních organizací	víceleté dotační programy, které zajistí financování sportovních organizací na základě strategických dokumentů organizací

II. Podpora talentované mládeže – Sportovní Centra Mládeže

Mezi mladými Středočechy je mnoho talentovaných sportovců, kteří úspěšně reprezentují kraj na úrovni vrcholového sportu, a jsou tak vzorem jak svým vrstevníkům, tak i mladším dětem. Druhým pilířem je tak podpora sportovní přípravy talentovaných sportovců ve věku sedm až dvacet let prostřednictvím sportovních center mládeže zřízených u nestátních neziskových organizací.

Kraj v současné chvíli podporuje 23 sportovních center mládeže (dále také SCM). Jejich podpora a posílení na krajské úrovni může kromě manažersko-administrativní role zvyšovat svůj význam směrem k místní propagaci sportu (náborů, propagačně motivační akce) a organizaci neziskových sportovních akcí pro veřejnost. Aby systém přípravy reprezentace a příprava talentované mládeže byl komplexní, je třeba zlepšovat podmínky ve vybraných regionálních centrech, kde jsou rozvíjeny tréninkové akademie či sportovní gymnázium, případně potenciální rozvoj přípravy mládeže při univerzitách. Cílem koncepce je dlouhodobá, systematická a soustavná podpora sportovně talentované mládeže s finanční podporou.

Finanční podpora Středočeského kraje bude zaměřena na SCM s vymezeným okruhem sportů, převážně olympijských.

Bariéry	Nástroje
vysoká ekonomická spoluúčast rodin na sportování	vytvořit systém tzv. paprsků, kdy se velká centra starají finančně a metodicky o menší oddíly, aby se co nejvíce eliminovaly náklady rodičů na dojíždění
nedostatečné podmínky v některých regionálních centrech, kde jsou rozvíjeny tréninkové akademie či sportovní gymnázia	dotování projektů zaměřených na sport, pohyb a zdravý životní styl dětí či na výstavbu a rekonstrukce sportovišť z Fondu sportu

III. Podpora budování sportovní infrastruktury v kraji – financování nových nebo stávajících projektů

Pro většinu sportů jsou nezbytné objekty sportovní infrastruktury (hřiště, tělocvičny, stadiony, aj.). Kraj se však dlouhodobě potýká se zásadním limitujícím prvkem pro její systematickou podporu. Sportovní infrastruktura v kraji vykazuje zásadní kvantitativní (množství ploch i zařízení) i kvalitativní (stáří, vybavenost) nedostatky. Potřeba výstavby nových sportovišť, nutnost revitalizace a rekonstrukce je patrna v celém kraji a každém okrese. Druhým neméně významným problémem je absence pasportizace sportovní infrastruktury.

Bariéry	Nástroje
zásadní kvantitativní (množství ploch i zařízení) i kvalitativní (stáří, vybavenost) nedostatky	potřeba výstavby nových sportovišť, nutnost revitalizace a rekonstrukce zahrnutých v plánech kraje, obcí
nedostatek dotací do sportovní infrastruktury	navýšení dotací pro kraje obce SK
levná řešení rekonstrukcí, která často znamenají mnoho provozních problémů a nejsou skutečnou modernizací areálů ani přizpůsobením současným podmínkám pro sport	tvorba plánů rozvoje sportovní infrastruktury, který by měl být součástí městské sportovní politiky, aby byly zajištěny podmínky dostupnosti sportu, a to i s ohledem na budoucí provozní náklady

Neopomenutelnou součástí sportovní infrastruktury jsou i školní sportovní areály. Ty mají svá specifika vzhledem k různým potřebám žáků vstupujících do školy a takřka dospělým jedincům, kteří ze školy vycházejí.

Přehled výstavby a modernizace školních sportovních areálů v kraji za období 2013 – 2017 zobrazuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 2 Přehled výstavby a modernizace školních sportovních areálů za období 2013 – 2017 (v mil. Kč)

Název školy	Název akce	Cena v mil. Kč
SOŠ stavební Kolín	oprava osvětlení haly	0,5
Gymnázium J. Pekaře Mladá Boleslav	basketbalové koše	0,38
Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kutná Hora	oprava podlahy v tělocvičně a úprava venkovního hřiště	0,20
Střední odborná škola stavební a Střední odborné učiliště stavební, Kolín II,	nákup sportovního náčiní a nářadí, drobné stavební úpravy interiéru sport. haly	0,20
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Beroun - Hlinky, Okružní 1404	výměna podlahové krytiny v posilovně	0,05
Gymnázium Jana Palacha, Mělník	oprava běžecké dráhy	0,91
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Městec Králové	oprava školní posilovny	0,07
Gymnázium Františka Palackého, Neratovice, Masarykova 450	oprava pláště střechy sportovní haly gymnázia	1,49
Střední zemědělská škola a Střední odborná škola Poděbrady	havárie topení v tělocvičně	0,20
SOŠ a SOU stavební, Kolín	nákup sportovního náčiní, úprava prostorů pro uložení sportovního náčiní a drobné stavební úpravy interiéru sport. haly	0,20
SPŠ, Mladá Boleslav	vybavení posilovny	0,15
Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora	lajnování tělocvičen	0,06
VOŠ, Střední průmyslová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky	oprava podlahy a malování posilovny	0,12
Střední průmyslová škola Emila Kolbena Rakovník	oprava střechy na tělocvičně	0,09
Dětský domov, Základní škola a Mateřská škola Ledce	projektová dokumentace na výstavbu hřiště	0,14
Gymnázium Mělník	výstavba tělocvičny	46,25
DG a SOŠe Kralupy nad Vltavou	výstavba víceúčelové haly	20,00
SPŠ stavební Mělník	výměna oken v objektu tělocvičny	0,56
SOU Hubálov	oprava střechy tělocvičny	0,60
SOU Sedlčany	oprava šaten tělocvičny	0,97

OA, SPgŠ a JŠ s právem státní jazykové zkoušky, Beroun	oprava stropu tělocvičny	0,20
ISŠT Mělník	oprava nátěru podlahy sportovní haly	0,09
Střední zdravot. škola Beroun	rekonstrukce školního hřiště	2,35
Gymnázium J. Ortena Kutná Hora	havárie střechy tělocvičny	1,25

S ohledem na nižší „sociální dostupnost“ sportu pro zdravotně postižené nemohou handicapovaní občané provozovat sport v míře srovnatelné s občany nepostiženými. Jedním z cílů je proto postupné vyrovnávání „sociální dostupnosti“ sportu handicapovaných na úroveň běžné populace vytvářením příznivějších podmínek pro handicapované, včetně bezbariérové sportovní infrastruktury.

IV. Podpora sportovních soutěží (krajské projekty pro žáky a studenty a soutěže MŠMT ČR)

Posledním pilířem, na kterém je koncepce Středočeského kraje postavena, je podpora sportovních soutěží ve školách. Hlavním cílem školních sportovních soutěží je zapojení co do největšího počtu škol a dětí do nejrůznějších sportovních soutěží. Význam školních sportovních soutěží je nenahraditelný, posiluje identitu žáků ke škole a místní patriotismus, prezentuje práci školy v oblasti tělovýchovy a sportu. Na každém stupni škol mají soutěže jiný význam, u základních škol se jedná spíše o nábor, na středních školách kromě kvalifikací na mezinárodní soutěže se charakteristika soutěží více přibližuje setkání mládeže a volnočasovým festivalům. Je třeba nadále posilovat šíření fair play a výchovného působení ceremoniálů a symbolů.

4. Oblasti podpory

V návaznosti na požadavky zákona o podpoře sportu identifikuje krajský dokument oblasti podpory a jejich priority.

Prioritní cíle Plánu podpory rozvoje sportu 2018 – 2025 jsou následující:

- podpora sportu pro všechny
- podpora péče o talentovanou mládež
- zajistit stabilitu financování sportu ve Středočeském kraji
- obnova a budování sportovních zařízení
- podpora sportu handicapovaných

4. 1. Sport pro všechny

Podporovat rozvoj sportovních klubů, tělovýchovných a tělocvičných jednot

Spolky jsou základní osou českého sportu, přitom současná základna v České republice ve srovnání se zeměmi EU je ve sportovních organizacích poloviční až třetinová. Současný stav je do značné míry způsoben dlouhodobým podfinancováním a zchátralostí sportovních zařízení. Často nevytváří atraktivní prostředí pro sport, ani pro doprovodné klubové aktivity. SK/TJ stojí na aktivitě místních komunit směřující k aktivnímu životnímu stylu a sportu; sportovně-kulturní program (fanouškovství, pořádání akcí,...) může oslovit všechny generace. Kromě tradiční

podpory dětí a mládeže je nutné zvýšit důraz na podporu zdravotně orientovaných pohybových programů. Podpora nesmí zapomínat ani na sportovní slavnosti, festivaly i amatérské soutěže.

Vytvářet podmínky pro využití integračního potenciálu sportu pro všechny sociální skupiny dětí a mládeže

Většina sportovních aktivit je vhodným nástrojem interkulturní výchovy, sport snižuje sociální rozdíly a podporuje spolupráci a soudržnost. Tento potenciál sportu je třeba opakovaně využívat pro integraci všech sociálních skupin dětí a mládeže.

Podporovat masové propagačně-motivační sportovní akce

Analýzy ukazují na vysoké procento občanů neorganizovaných v klubech, ale i snížení pohybových aktivit u dětí a mládeže. Středočeský kraj podpoří akce, jejichž cílem je propagace sportu, oceňování úspěšných sportovců či účast reprezentantů Středočeského kraje na celostátních a mezinárodních soutěžích, zápasů apod., nebo organizací podobných akcí na území kraje.

4. 2. Péče o talentovanou mládež

Pokračovat v programech podpory talentované mládeže ve spolupráci se sportovními svazy

Obnovený systém Sportovních středisek (dál jen SpS), SCM a vrcholových SCM (dále jen VSCM) se ukazuje jako efektivní nástroj pro podporu mladých talentovaných sportovců. Vzhledem k rostoucí náročnosti přípravy, materiálního vybavení i zdravotního zabezpečení je vhodné hledat další nástroje pro lepší identifikaci talentů a diferenciaci podpory za celkového navyšování prostředků.

4. 3. Stabilita financování sportu

Zajistit vyšší stabilitu financování sportovních organizací

Stabilizování dotačních programů a zajištění financí na Fondy v min. výši 40 mil. Kč ročně, může vést k posílení stability prostředí.

Využívat potenciální příjmy z evropských fondů ve prospěch sportu

Dotační politika EU dosud umožnila podporu výstavby sportovních areálů, zejména ve spojení s cestovním ruchem a rozvojem regionu. Lze očekávat i v budoucnu tituly, které mohou pomoci řešit některé problémy sportu pro všechny a v boji proti hypokinetickému životnímu stylu.

4. 4. Obnova a budování sportovních zařízení

Obnovovat a rozvíjet školní sportovní infrastrukturu

Školní sportovní areály mají svá specifika vzhledem k různým potřebám žáků vstupujících do školy a také dospělým jedincům, kteří ze školy vycházejí. Obvykle k vyšší spontánní pohybové aktivitě podněcují neoficiální menší rozměry sportovišť a možnost jejich dělení i slučování. U venkovních areálů je třeba uvažovat o jejich využití v letním provozu a o využití jejich potenciálu pro realizaci volnočasových sportovně relaxačních sportovišť v sídlech s večerním provozem (osvětlení), o víkendech či prázdninách.

Obnovovat a rozvíjet sportovní zařízení SK/TJ

Při plánování výstavby sportovních zařízení nejprve rekonstruovat vybudované s ohledem na dlouhodobé budoucí užívání. Nedostatek dotací přináší velmi levná řešení, která často znamenají mnoho provozních problémů a nejsou skutečnou modernizací areálů ani přizpůsobením současným podmínkám pro sport. Plán rozvoje sportovní infrastruktury by měl být součástí městské sportovní politiky, aby byly zajištěny podmínky dostupnosti sportu, a to i s ohledem na budoucí provozní náklady.

Vybudovat strategickou sportovní infrastrukturu pro krajskou reprezentaci a regionální tréninková centra pro přípravu talentované mládeže

Aby systém přípravy reprezentace a příprava talentované mládeže byl komplexní, je třeba budovat a podporovat sportovní centra, která utvoří ucelenou efektivně využívanou infrastrukturu nezávislou na komerčním provozu. Je třeba zlepšovat podmínky ve vybraných regionálních centrech, kde jsou rozvíjeny tréninkové akademie či sportovní gymnázia, případně potenciální rozvoj přípravy mládeže při univerzitách.

4. 5. Sport handicapovaných

Zajistit dostupnost sportu pro handicapované

S ohledem na nižší „sociální dostupnost“ sportu pro zdravotně postižené nemohou handicapovaní občané provozovat sport v míře srovnatelné s ostatními občany. Jedním z cílů je proto postupné vyrovnávání „sociální dostupnosti“ sportu handicapovaných na úroveň běžné populace vytvářením příznivějších podmínek pro handicapované, včetně bezbariérové sportovní infrastruktury.

4. 6. Sportovní reprezentace kraje

Podpora talentů ve sportu

Ke zvýšení zájmu dětí a mládeže o aktivní sportování jsou nutné pozitivní vzory. Ty je možné vychovávat pouze v případě, že bude specifická podpora cílena na sportovně talentovaných nadaných dětí a mládeže.

Podpora Olympiády dětí a mládeže

Olympiáda dětí a mládeže České republiky (dále jen ODM) je republiková soutěž krajských reprezentací v kategoriích mladších a starších žáků a žákyň. Sportovcům navozuje atmosféru opravdových olympijských her. Mladí účastníci nejsou ochuzeni o zapálení olympijského ohně, slavnostní ceremoniály, soužití v olympijské vesnici nebo složení olympijské přísahy. ODM je projektem Českého olympijského výboru, který si ke spolupráci vybírá jako pořadatele jednotlivé kraje. Olympiády se odehrávají v dvouletých cyklech a střídá se jejich letní a zimní podoba. Jednotlivé výpravy sestavují příslušné krajské úřady na základě nominačních kritérií jednotlivých sportovních svazů. Středočeský kraj podporuje tuto akci ročně ve výši 1,5 mil. Kč až 2,5 mil. Kč.

5. Priority do budoucna

Koncepce sportovní politiky Středočeského kraje 2018 – 2025 preferuje níže uvedené priority. Priority byly stanoveny na základě potřeb kraje. Jejich uplatnění by mělo být

zohledněno při tvorbě sportovních programů, dotační politiky budování podmínek pro sport, tvorbě strategických záměrů samospráv, ale i školních sportovních programů a univerzitního sportu ve volném čase vysokoškoláků. Priority rovněž navazují na pilíře podpory sportu, na kterých je koncepce postavena a dílčí oblasti podpory.

Pro období 2018 – 2025 jsou prioritními oblastmi ve Středočeském kraji:

- **Pasport všech sportovních zařízení v oblasti sportu, včetně jejich technického stavu, vlastnických vztahů a využitelnosti.**
- **Tvorba modelu podpory a financování talentované mládeže a jejich trenérů**
- **Posílení sportovní infrastruktury**
- **Sportovní aktivity dětí a mládeže ve školách**
- **Podpora pomocí účelových dotací / Fondů SK**

6. Zásady pro poskytnutí finanční podpory v jednotlivých oblastech podpory

6. 1. Zásady pro poskytnutí finanční podpory v oblasti podpory Sportovních center mládeže

6.1.1. SCM jsou financována na základě schválené žádosti o poskytnutí individuální dotace na zřízení a provoz SCM Zastupitelstvem Středočeského kraje. Žádost musí být podána elektronicky i v tištěné podobě.

6.1.2. O poskytnutí individuální účelové dotace může žádat pouze subjekt se sídlem ve Středočeském kraji.

6.1.3. Splněno musí být pět zejména pět podmínek. V první řadě nesmí být finanční pomoc kraje jediným zdrojem financování, musí být vypořádány veškeré finanční závazky, v kolektivních sportech jsou sportovci účastníky první nebo druhé nejvyšší soutěže ČR a budou zajištěni trenéři s příslušnými trenérskými licencemi a disponovat odpovídajícím tréninkovým zázemím.

6. 2. Zásady pro poskytnutí finanční podpory v oblasti podpory sportovních, volnočasových a vzdělávacích aktivit

6.2.1. Podpora sportovních, volnočasových a vzdělávacích aktivit je financována z Programu Středočeského kraje.

6.2.2. Dotaci lze poskytnout na základě žádosti o poskytnutí dotace prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy (žádosti). O poskytnutí dotace z Programu rozhoduje Zastupitelstvo Středočeského kraje.

6.2.3. „Investiční podpora“ zahrnuje investiční projekty zaměřené na modernizaci stávajících tělovýchovných a volnočasových zařízení související se sportovní a volnočasovou činností dětí a mládeže.

6.2.4. „Neinvestiční podpora“ zahrnuje podporu činnosti související se sportovními, volnočasovými a vzdělávacími aktivitami dětí a mládeže (opravy a údržby sportovních zařízení a zařízení, která slouží k volnočasové činnosti dětí a mládeže, drobné materiální vybavení do

40 tis. Kč, organizace akcí regionálního, celostátního a mezinárodního významu, cestovné, mzdy, provozní náklady - např. nájmy, energie).

6. 3. Zásady pro poskytnutí finanční podpory handicapovaných

6.3.1. Podpora handicapovaných je financována z Programu Středočeského kraje.

6.3.2. Dotaci lze poskytnout na základě žádosti o poskytnutí dotace prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy (žádosti). O poskytnutí dotace z Programu rozhoduje Zastupitelstvo Středočeského kraje.

6.3.3. Žadatelem o dotaci může být školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží a organizace s certifikací odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence – spolky, pobočné spolky, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, ústavy.

6.3.4. „Neinvestiční podpora“ zahrnuje podporu činnosti související se sportovními, volnočasovými a vzdělávacími aktivitami handicapovaných dětí, mládeže a dospělých (drobné materiální vybavení do 40 tis. Kč, organizace akcí regionálního, celostátního a mezinárodního významu, cestovné a mzdy).

6.3.5. Předpokládaný objem peněžních prostředků je 500 tis. Kč.

6. 4. Zásady pro poskytnutí finanční podpory vrcholového sportu

6.4.1. Podpora vrcholového sportu je financována z Programu Středočeského kraje.

6.4.2. Dotaci lze poskytnout na základě žádosti o poskytnutí dotace prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy (žádosti). O poskytnutí dotace z Programu rozhoduje Zastupitelstvo Středočeského kraje.

6.4.3. Žadatelem o dotaci mohou být v oblasti podpory „Neinvestiční podpora“ právnické osoby působící na území Středočeského kraje, jejichž hlavní činností jsou sportovní aktivity na vrcholové úrovni (sportovní subjekty).

6.4.4. Kritérium "Vrcholového sportu" splňují účastníci nejvyšších celorepublikových akcí juniorů a seniorů a dále pak mezinárodní akce typu Mistrovství světa, Evropy či Světových pohárů v kategorii juniorů či seniorů.

6. 5. Zásady pro poskytnutí finanční podpory dětí a mládeže ve Středočeském kraji

6.5.1. Žádat o dotaci mohou pouze NNO, které mají ve svých stanovách zakotvenou práci s dětmi a mládeží a patří k některému z níže uvedených typů:

- spolkům, podle občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)
- ústavům, podle občanského zákoníku
- obecně prospěšným společnostem, zřízeným podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

6.5.2. Žadatelem může být právnická osoba vzniklá nejméně 1 rok před datem uzávěrky přijímání žádostí.

6.5.3. Žádost se předává Středočeskému kraji písemně na předepsaném formuláři a obsahuje náležitosti stanovené v Programu Středočeského kraje.

6.5.4. Podporovány jsou projekty, které pracují s dětmi a mládeží a naplňují cíle Koncepce podpory mládeže na období 2014 – 2020:

- podpora zdravého životního stylu dětí a mládeže – podpora aktivit, které budou pozitivně ovlivňovat zdravý životní styl dětí a mládeže v oblasti pohybových aktivit, pobytu v přírodě, výživy apod.
- podpora zapojování dětí a mládeže s omezenými příležitostmi do pravidelných volnočasových aktivit
- podpora participace – podpora aktivit, které budou posilovat zájem dětí a mládeže o veřejné dění a zároveň budou děti a mládež motivovat k aktivnímu zapojení do veřejného prostoru
- podpora tvořivosti v oblasti rukodělných a řemeslných aktivit

6. Seznam grafů, obrázků a tabulek

Obrázek 1 Administrativní členění kraje.....	7
Graf 1 Vývoj počtu členské základny	8
Tabulka 1 Vynaložené prostředky jednotlivých krajů do sportu (Kč/osoba).....	11
Tabulka 2 Přehled výstavby a modernizace školních sportovních areálů za období 2013 – 2017 (v mil. Kč)	15